

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

Mål nr

meddelad i Stockholm den 19 juni 2003

B 3713-02

KLAGANDE

Chefsjustitieombudsmannen C. E. genom f.d. överåklagaren H. L.

MOTPART

B. D.

Ombud: advokaten T. W.

SAKEN

Tjänstefel

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Hovrätten för Västra Sverige, avd. 5, dom den 18 september 2002

i mål B 1410-02

DOMSLUT

Högsta domstolen fastställer hovrättens domslut.

B. D. tillerkänns ersättning av allmänna medel för rättegångskostnader i Högsta domstolen med fjortontusenniohundrafemton (14.915) kr.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Chefsjustitieombudsmannen har yrkat att Högsta domstolen med ändring av hovrättens dom fäller B. D. till ansvar för tjänstefel i enlighet med åtalet.

B. D. har bestritt ändring. Han har i händelse av frikännande dom yrkat ersättning av allmänna medel för rättegångskostnader i Högsta domstolen.

DOMSKÄL

Genom att den 2 februari 2001 döma S. K. för misshandel trots att brottet var preskriberat har B. D. vid myndighetsutövning åsidosatt vad som gällde för den uppgift han hade. Det har rört sig om ett förbiseende från B. D.s sida.

Frågan är om förbiseendet skall anses innebära straffbar oaktsamhet.

Såsom stämningsansökan mot S. K. var utformad kan det före huvudförhandlingen inte ha framstått som aktuellt att bedöma misshandelsbrottet som

ringa med den kortare tvååriga preskriptionstiden som följd. Under huvudförhandlingen justerade emellertid åklagaren åtalet så att gärningen framstod som lindrigare, varefter tingsrätten vid överläggning samma dag kom fram till att åtalet endast delvis var styrkt, att den misshandel som S. K. skulle dömas för skulle anses som ringa brott och att påföljden kunde stanna vid lägsta möjliga dagsbotsantal. B. D. har erinrat sig att det var oroligt under huvudförhandlingen som också drog ut på tiden så att efterföljande förhandlingar blev försenade. På grund av det anförda måste det anses att misstaget beträffande preskriptionen skedde under tämligen speciella omständigheter.

Det har framkommit att B. D. vid tillfället tjänstgjorde vid en brottmålsavdelning, specialiserad på narkotikamål, där det regelmässigt var hård arbetsbelastning med stora mål rörande frihetsberövade personer. B. D. hade varit sjuk under veckan före den aktuella huvudförhandlingen. Det förhållandet att B. D. under tiden efter det att bötesdomen hade beslutats och fram till att den meddelades inte tänkte på att kontrollera preskriptionen får ses mot den nu angivna bakgrunden.

Det måste ställas höga krav på domare när det gäller noggrannhet och omsorg. Även med denna utgångspunkt kan det emellertid vid en helhetsbedömning inte anses att B. D.s oaktsamhet varit så klandervärd att den skall föranleda straffansvar för tjänstefel. Åtalet mot honom skall därför ogillas.

Vid denna utgång skall B. D. tillerkännas ersättning av allmänna medel för försvararkostnad och kostnad för egen inställelse i Högsta domstolen. B. D.

har dessutom yrkat ersättning för eget förberedelsearbete. Bestämmelsen i 31 kap. 2 § rättegångsbalken ger inte möjlighet att bifalla yrkandet i den delen.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Lars K Beckman, Lundius (skiljaktig), Dahllöf, Ella Nyström (referent) och Wersäll

Föredragande revisionssekreterare: Jonsson

HÖGSTA DOMSTOLEN

Bilaga till
PROTOKOLL
2003-05-21Mål nr
B 3713-02

Justitierådet Lundius är skiljaktig beträffande motiveringen och anför:

”Genom att den 2 februari 2001 döma S. K. för misshandel trots att brottet var preskriberat har B. D. vid myndighetsutövning åsidosatt vad som gällde för den uppgift han hade. Det har rört sig om ett förbiseende från B. D.s sida.

Frågan är om förbiseendet skall anses innebära straffbar oaktsamhet och, i andra hand, om gärningen kan anses som ringa.

Av rättssäkerhetsskäl måste särskilt stora krav ställas på domare när det gäller noggrannhet och omsorg. Att förbise en straffrättslig preskriptionsbestämmelse, som är en för straffrättskipningen grundläggande regel får, även med beaktande av att åklagaren justerat åtalet, anses innebära en straffbar oaktsamhet.

Frågan är då om gärningen vid en samlad bedömning är att anse som ringa.

Det har framkommit att B. D. vid tillfället tjänstgjorde vid en brottmålsavdelning, specialiserad på narkotikamål, där det regelmässigt var hård arbetsbelastning med stora mål rörande frihetsberövade personer. B. D. hade varit sjuk under veckan före den aktuella huvudförhandlingen. B. D. har erinrat sig att det var oroligt under huvudförhandlingen som också drog ut på tiden och försinkade efterföljande förhandlingar.

Det var i och för sig en olägenhet för S. K. att felaktigt bli dömd vid tingsrätten, men någon skada har inte uppkommit på grund av att felet rättats till i hovrätten. Kravet att det skall föreligga speciella omständigheter för att anse gärningen vara ringa gör sig inte gällande i samma utsträckning när det är fråga om en bötesdom som när det är fråga om frihetsberövande. Med hänsyn härtill och med beaktande av B. D.s situation i samband med handläggningen av det aktuella målet får den gärning som B. D. gjort sig skyldig till anses som ringa.

Åtalet mot B. D. för tjänstefel skall därför ogillas.”